

SFS 2004:9

Utkom från trycket
den 3 februari 2004

Förordning om utjämningsbidrag till och utjämningsavgift för kommuner för kostnader enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade;

utfärdad den 22 januari 2004.

Regeringen föreskriver följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Statistiska centralbyrån skall varje bidrags- och avgiftsår för varje kommun beräkna

1. standardkostnad enligt 2 § lagen (2003:887) om utjämningsbidrag till kommuner för kostnader enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och enligt 2 § lagen (2003:886) om utjämningsavgift för kommuner för kostnader enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

2. utjämningsbidrag enligt 3 § lagen (2003:887) om utjämningsbidrag till kommuner för kostnader enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, samt

3. utjämningsavgift enligt 3 § lagen (2003:886) om utjämningsavgift för kommuner för kostnader enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Om summan av samtliga bidrag inte motsvarar summan av samtliga avgifter för kommunerna, skall en nivåjustering göras som motsvarar skillnaden. För samtliga kommuner görs ett avdrag eller tillägg med ett enhetligt belopp per invånare, som beräknas så att summan av avgifterna motsvarar summan av bidragen.

2 § Standardkostnaden skall beräknas utifrån befolkningsuppgifter per den 1 november året före bidrags- och avgiftsåret samt anges i kronor per invånare och avrundas till närmaste hela krontal. Standardkostnaden skall beräknas i bidrags- och avgiftsårets prisnivå utifrån en prognostiserad utveckling av nettoprisindex.

3 § Underlag för beräkningar av standardkostnaden skall utgöras av Statistiska centralbyråns räkenskapsammandrag och Socialstyrelsens individ- och insatsstatistik (mikrostatistik) för insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, två år före bidrags- och avgiftsåret.

Beräkning av standardkostnad

4 § En kommuns standardkostnad skall beräknas enligt följande. Antalet personer med verkställda beslut om insatser enligt 9 § 2–10 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, multipliceras med den enligt 5 § beräknade genomsnittliga kostnaden per insats i landet, varefter produkterna summeras. Till summan adderas kommunens ersättning till försäkringskassan enligt lagen (1993:389) om assistansersättning enligt räkenskapssammandraget. Den på så sätt beräknade kostnaden multipliceras med det koncentrationsindex och det personalkostnadsindex som beräknats enligt 6 §. Produkten divideras slutligen med antalet invånare i kommunen, varvid kommunens standardkostnad är beräknad.

5 § Den genomsnittliga kostnaden per insats enligt 4 § skall beräknas enligt följande.

Genomsnittskostnaden för daglig verksamhet och personlig assistans framgår direkt av räkenskapssammandraget och mikrostatistiken. De övriga insatserna beräknas utifrån skattningar baserade på kostnader för bostad med särskild service och övriga insatser, vilka också framgår av räkenskapssammandraget.

Beträffande boende enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade skall följande gälla. Genomsnittskostnaden för bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna skall utgöra ett riktvärde för övriga boendeformer. Bostad med särskild service för barn och ungdomar skall motsvara 140 procent och barn i familjehem 30 procent av riktvärdet.

För övriga insatser skall följande gälla. Genomsnittskostnaden för insatsen korttidsvistelse skall utgöra ett riktvärde för följande insatser. Korttidsstillsyn skall motsvara 100 procent, avlösarservice 25 procent, ledsagar-service 12,5 procent och kontaktperson 12,5 procent av riktvärdet.

Den genomsnittliga kostnaden per insats skall uppdateras årligen.

6 § Koncentrationsindexet beräknas som kvoten av andelen personer med verkställda beslut per den 1 september 2002 i kommunen och andelen personer med verkställda beslut i landet per den 1 september 2002, upphöjt med en exponent som justerar för koncentrationens effekt på standardkostnaden.

Personalkostnadsindexet beräknas utifrån kostnadsuppgifter från räkenskapssammandraget 2002 på följande sätt. Ett belopp motsvarande 70 procent av skillnaden mellan en beräknad personalkostnad per kommun och den personalkostnad som ingår i respektive kommuns standardkostnad enligt 4 § adderas till standardkostnaden enligt 4 §, multiplicerad med koncentrationsindex. Den erhållna summan divideras med standardkostnaden enligt 4 §, multiplicerad med koncentrationsindexet.

7 § För beräkningarna gäller i övrigt de beräkningsmetoder och närmare detaljer som anges i *bilagan* till denna förordning.

8 § Statistiska centralbyrån skall senast den 1 oktober året före bidrags- och avgiftsåret lämna uppgift till varje kommun om preliminära bidrag och avgifter enligt 3 § lagen (2003:887) om utjämningsbidrag till kommuner för kostnader enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och enligt 3 § lagen (2003:886) om utjämningsavgift för kommuner enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

9 § Statistiska centralbyrån skall senast den 10 januari varje år till Skatteverket lämna uppgifter som beräknats enligt denna förordning.

Verkställighetsföreskrifter

10 § Statistiska centralbyrån får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2004 och tillämpas första gången för bidrags- och avgiftsåret 2004.

För bidrags- och avgiftsåret 2004 skall i stället för vad som sägs i 9 § gälla att Statistiska centralbyrån senast den 5 mars 2004 till Skatteverket skall lämna uppgifter som beräknats enligt denna förordning.

På regeringens vägnar

LARS-ERIK LÖVDÉN

Lilian Wiklund
(Finansdepartementet)

Beräkningsmetoder och närmare detaljer för kostnadsutjämnningen

Befolkningsuppgifter

Befolkningsuppgifter hämtas från Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsstatistik.

Nettoprisindex

Uppräkning till bidrags- och avgiftsårets kostnadsnivå sker med hjälp av utvecklingen av nettoprisindex. Som genomsnittlig procentuell förändring i nettoprisindex för respektive år används följande: 2003 (1,3) och 2004 (1,0).

Genomsnittskostnaden

Genomsnittskostnaden per insats i landet beräknas enligt följande formel:

Boendeformer

Vuxna = nettokostnader¹ från rad 5131 enligt räkenskapssammandraget / (antal beslut enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade + antal beslut om boende enligt 9 § 8 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade x 1,4 + antal beslut om familjehem enligt 9 § 8 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade x 0,3).

Barn = genomsnittskostnaden för vuxna x 1,4.

Barn i familjehem = genomsnittskostnaden för vuxna x 0,3.

Övriga insatser

Korttidsvistelse = nettokostnader från rad 5139 enligt räkenskapssammandraget / (antal beslut enligt 9 § 6 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade + antal beslut enligt 9 § 7 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade + antal beslut enligt 9 § 5 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade x 0,25 + antal beslut enligt 9 § 3 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade x 0,125 + antal beslut enligt 9 § 4 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade x 0,125).

Korttidstillsyn = genomsnittskostnaden för korttidsvistelse.

Avlösarservice = genomsnittskostnaden för korttidsvistelse x 0,25.

Ledsagarservice = genomsnittskostnaden för korttidsvistelse x 0,125.

Kontaktperson = genomsnittskostnaden för korttidsvistelse x 0,125.

¹ Nettokostnader beräknas som PO-justerade bruttokostnader minus taxor och avgifter, hyror samt övriga externa intäkter och interna intäkter.

Daglig verksamhet = nettokostnader från rad 5135 enligt räkenskapsammandraget / antal beslut enligt 9 § 10 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Personlig assistans = nettokostnader från rad 5133 enligt räkenskapsammandraget / antal beslut enligt 9 § 2 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Standardkostnadsberäkning

Den första delen av standardkostnaden beräknas enligt följande formel:

$$S = BV \times bv + BB \times bb + FH \times fh + DV \times dv + KV \times kv + KT \times kt + AS \times as + LS \times ls + KP \times kp + PA \times pa + FK,$$

där förkortningar förklaras som

S = standardkostnad,

BV = bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna,

bv = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

BB = bostad med särskild service för barn och ungdomar,

bb = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

FH = boende i familjehem,

fh = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

DV = daglig verksamhet,

dv = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

KV = korttidsvistelse utanför det egna hemmet,

kv = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

KT = korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år,

kt = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

AS = avlösarservice i hemmet,

as = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

LS = ledsagarservice,

ls = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

KP = biträde av kontaktperson,

kp = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

PA = biträde av personlig assistent beslutad av kommunen,

pa = genomsnittskostnad för ovanstående insats,

FK = kommunens ersättning till försäkringskassan enligt lagen (1993:389) om assistansersättning.

Koncentrationsindex (K-IX)

P123k = Antal personer i personkrets 1–3 i kommunen den 1 september 2002.

P123r = Antal personer i personkrets 1–3 i landet den 1 september 2002.

p = Exponent som justerar för koncentrationens effekt på standardkostnaden. Exponenten uppgår till –0,16.

ik = Antal invånare i kommunen den 31 december 2002.

ir = Antal invånare i landet den 31 december 2002.

Beräkning av koncentrationsindexet enligt följande formel:
 $((P123k/ik) / (P123r/ir))^{-0,16}$.

Personalkostnadsindex (PK-IX)

Personalkostnadsindexets beräkning

A = Externa löner.

B = Entreprenad och köp av verksamhet.

C = Interna köp och övriga interna kostnader.

D = Internt fördelade kostnader enligt kommunnyckeln.

E = Internt fördelade kostnader enligt SCB-nyckeln.

F = Interna intäkter.

G = Ersättning från försäkringskassan enligt lagen (1993:389) om assistansersättning.

H = Ersättning till försäkringskassan enligt lagen (1993:389) om assistansersättning.

J = Försäljning av verksamhet till andra kommuner.

S = Standardkostnad enligt tidigare beräkning exklusive koncentrationsindex.

Sk = Standardkostnad inklusive koncentrationsindex.

Beräknade personalkostnader

Lönekostnader inklusive personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) enligt Svenska Kommunförbundets cirkulär.

Tillkommer 86 procent av köp av verksamhet, övriga interna kostnader, internt fördelade kostnader.

Avgår 86 procent av ersättning från försäkringskassan, försäljning till andra kommuner, interna intäkter.

Tillkommer kommunens beräknade personalkostnad för köpta verksamheter avseende personlig assistans.

Steg 1

Lönekostnaden (A) x PO-pålägg + 0,86 x (B+C+D+E) – 0,86 x (F+G+J) + 0,86 x 0,23 x ((H/0,23) – G) = beräknade personalkostnader.

Steg 2

Personalkostnader ersatta via den första beräknade standardkostnaden multiplicerad med 86 procent = 0,86 x S.

Steg 3

Mellanskillnaden av steg 1 och steg 2 av överskjutande personalkostnader ersätts med 70 procent = (Lönekostnaden (A) x PO-pålägg + 0,86 x (B+C+D+E) – 0,86 x (F+G+J) + 0,86 x 0,23 x ((H/0,23) – G) – (0,86 x S)) x 0,7.

Indexet erhålls genom att standardkostnaden inklusive koncentrationsindexet adderas med värdet av steg 3 dividerat med standardkostnaden inklusive koncentrationsindexet = $(Sk + \text{steg 3}) / Sk$.

Slutlig standardkostnad

Den slutliga standardkostnaden erhålls genom att den ursprungliga standardkostnaden multipliceras med koncentrationsindex och med personalkostnadsindex. Produkten multipliceras därefter med nettoprisindex och en korrigeringsfaktor för att summan av standardkostnaderna, inklusive koncentrationsindex och personalkostnadsindex, efter uppräkningsfaktor med nettoprisindex skall överensstämma med kommunernas sammanlagda nettokostnader, uppräknade till bidrags- och avgiftsårets prisnivå. Produkten divideras med antalet invånare = $S \times K\text{-IX} \times PK\text{-IX} \times \text{nettoprisindex} \times \text{korrigeringsfaktorn} / \text{antalet invånare i kommunen}$. Resultatet avrundas till närmaste hela kronor.

